

Gerard Kramer

Betasten, tasten naar

WoordStudie

‘Wat van [het] begin af was, wat wij gehoord, wat wij gezien hebben met onze ogen, wat wij aanschouwd en onze handen betast hebben betreffende het woord van het leven.’

Hand. 17:27; 1 Joh. 1:1

Deze keer een WoordStudie over het woord ‘betasten’, ‘tasten naar’, Gr. *psèlafao*. Het eerste deel van het woord heeft te maken met *voelen*, en het tweede deel met *aanraken* – een mooie omschrijving van de betekenis van ‘betasten’.

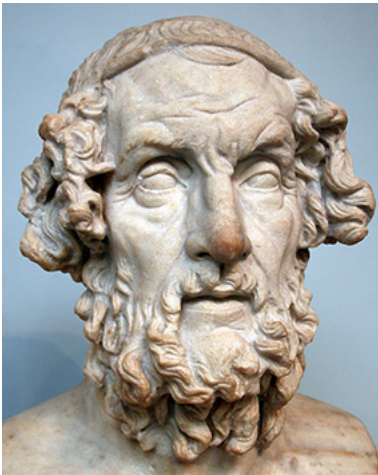
Rondtasten

De eerste tekst die we bestuderen, is Handelingen 17:27, waar Paulus midden op de Atheense Areopagus tegen zijn gehoor van gewone Atheners, maar ook van Stoïcijnse en Epicureïsche filosofen, uitlegt met welk doel God de bepaalde tijden en de grenzen van hun woonplaats heeft vastgesteld. God heeft dat doelbewust gedaan, en wel ‘opdat zij God zouden zoeken, of zij misschien naar Hem mochten *tasten* en Hem vinden, hoewel Hij niet ver is van ieder van ons’.

Het zal u misschien verbazen, maar het is heel goed mogelijk dat Paulus’ toehoorders op dat moment – en kort daarna de Griekse lezers van het boek Handelingen – bij het horen of lezen van het woord ‘tasten naar’ moesten denken aan een bekend verhaal in Homerus’ *Odyssee*. De Grieken leerden namelijk lezen aan de hand van de verhalen van Homerus. In zijn toespraak gaat Paulus er hoe dan ook van uit dat zijn publiek thuis is in de Griekse literatuur.

Het verhaal waar ik op doel, komt kort samengevat hierop neer: de Griekse held Odysseus reist na de Trojaanse oorlog met een aantal makkers terug naar huis, het Griekse eiland Ithaka. Onderweg maakt dit gezelschap allerlei avonturen mee, en zo komt het ook terecht op het eiland van de gevaarlijke cycloop (= eenogige reus) Polyphemos. Deze sluit hen op in zijn grot, waar hij niet alleen woont, maar ook vee houdt. Dagelijks eet hij enkele makkers van Odysseus op, dus er moet iets gebeuren. Odysseus voert de cycloop dronken met de wijn die hij als gastgeschenk had meegenomen. Als de cycloop vervolgens op de grond van de grot zijn roes uitslaapt, weten Odysseus en zijn makkers de olijfstam, waarvan de cycloop een nieuwe stok had willen maken, op een listige manier te gebruiken om het oog van

de cycloop blind te prikken. Als deze woest van pijn ontwaakt en ontdekt dat hij blind is, probeert hij te voorkomen dat Odysseus en zijn makkers uit de grot ontsnappen. Kreunend van de pijn *tast hij rond*¹ om de steen bij de ingang van de grot weg te halen en positioneert hij zichzelf in de grotopening om Odysseus en zijn makkers het ontsnappen te beletten. Het gaat hier dus om het tasten van een blinde.

Homerus ca. 800--750 voor Chr.

De filosofen onder Paulus' toehoorders kunnen daarnaast ook gedacht hebben aan een passage uit Plato's *Phaedo*², waarin Socrates zegt: 'Daarom denk ik dat het gros van de mensen als het ware in het duister *tast*. De naam van het ene geven zij aan het andere en zo noemen zij het verschijnsel de

oorzaak. Daarom geeft de een de aarde een plaats onder de hemel, want om de aarde zou een draaiende beweging gaan, en de ander beschouwt haar als een door lucht gesteunde soort trog'.

Het door Paulus bedoelde en door God beoogde *tasten* van de mens vindt dus plaats zolang hij blind is en in duisternis leeft, en nog niet leeft bij het licht van de volle Godsopenbaring in Christus.

---

¹ Homerus, *Odyssee* 9,416

² Plato, *Phaedo* 99B

Het vlees geworden Woord betasten

Het Woord is vlees geworden, het leven is geopenbaard. De Mens Christus Jezus liet zien hoe ver God uiteindelijk gegaan is om dicht bij de mensen te komen. En in Lucas 24:39 zegt Hij als de Opgestane: 'Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het Zelf ben; *betast* Mij en ziet, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals u ziet dat Ik heb'.

Johannes schrijft in 1 Johannes 1:1 vol verwondering over de unieke Godsopenbaring in Christus op aarde: 'Wat van [het] begin af was, wat wij gehoord, wat wij gezien hebben met onze ogen, wat wij aanschouwd en onze handen *betast* hebben betreffende het woord van het leven'.

Oude Sporen 2018

